

ซึ่งหน้า

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนโต

เทศน์พระ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๗

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะเป็นสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เรามาบวชเป็นพระ เราจะประพฤติปฏิบัติให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ ถ้ามีอำนาจวาสนา ไม่มีอำนาจ
วาสนาเราก็พยายามปฏิบัติมาเพื่อเพิ่มอำนาจวาสนาบารมีของเรา

ถ้ามีอำนาจวาสนาบารมีนะ สิ่งที่มีความคิดความรู้สึกในหัวใจของตนมันจะเป็นทางธรรม
มากกว่า แต่ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา เวลามันคิดลบๆ ใจ เวลาคิดลบมันให้ผล มันคายพิษนะ มันให้
หัวใจเราเจ็บแสบปวดร้อน ไม่มีอำนาจวาสนานะ ท้อถอยเลยละ ถ้ามีวาสนา จะหันหน้าสู้กับมัน

ถ้าหันหน้าสู้กับมัน แล้วสู้กับใคร

ก็เราบวชเป็นพระไง นักรบไง รบกับกิเลสต้นหาความทะยานอยากในใจของตนไง

การรบชนะตนเองสำคัญที่สุด ถ้าเอาชนะตนเองได้ มันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิโก แล้ว
มันปลอดภัยไง เพราะมันไม่มีต่อหน้าและลับหลัง

ถ้ามันไม่มีธรรมในหัวใจของตน เห็นไหม สัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ซึ่งๆ หน้า แต่กิเลสมันอยู่ลับหลัง แล้วลับหลัง มันไม่ใช่ลับหลังใคร มันลับหลังอยู่ในความรู้สึกนึก
คิดของเราไง มันครอบงำหัวใจของเราไง

มันครอบงำหัวใจของเรา มันมีต่อหน้าและมีลับหลังหรือไม่

ซึ่งๆ หน้า ซึ่งๆ หน้ามันยังปลิ้นมันยังปล้อน มันยังหลอกมันยังลวงเราขนาดนี้ไง ซึ่งๆ หน้า เพราะอะไร

อวิชา ไม่รู้มันไง เพราะอวิชาไม่รู้จัก แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นแล้ว สมเพชไง สิ่งที่เรานอนอยู่กับความเป็นพิษ เราคลุกเคล้าอยู่กับกิเลสตัณหาความทะยานอยาก แล้วเราจับต้องสิ่งใดไม่ได้ เราเห็นสิ่งใดไม่ได้ เราไม่รู้ว่สิ่งใดมันเป็นคุณหรือเป็นโทษ

เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กรรณฐาน ๔๐ ห้อง มันเป็นเรื่องคุณ เป็นประโยชน์กับนักพรตผู้ประพฤติปฏิบัติ แต่เวลาเราเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนามันทุกข์ยากขนาดไหน ถ้ามันทุกข์ยากขนาดไหน ด้วยอำนาจวาสนาบารมีของเราไง ถ้ามีสัมมาทิฐิ ความถูกต้องชอบธรรม ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี

๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี นี่คือระยะเวลา เวลาก็คือเวลา อกาลโก ไม่มีกาลไม่มีเวลา ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมต่างหาก เวลาปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม มัชฌิมาปฏิปทา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

มันกลางตรงไหน

มันกลางตรงหัวใจเราไง

ซึ่งๆ หน้าก็ต้องรู้ต้องเห็น ซึ่งๆ หน้ามันเป็นพิษเป็นภัย เราเข้าไปเผชิญหน้ากับมัน ถ้าเข้าเผชิญหน้ากับมันนะ พญามาร มารทั้งนั้น

มารก็คือมารไง แล้วมารมันอยู่ที่ไหนละ

มารมันอยู่ในหัวใจของเรา

ครอบครัวของมารนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเยาะเย้ยมาร เยาะเย้ยมารไง “มารเอ๋ย เธอเกิดจากดำริของเรา”

เธอเกิด ถ้าไม่มีดำริ ถ้าไม่ดำริถึงมันจะเกิดไหม แล้วถ้ามันไม่เกิดแล้วมันอยู่ที่ไหน เอามันตายหมด เอามันตายหมดด้วยอำนาจวาสนาบารมีของเราไง

บวชมาแล้วสมมุติสงฆ์ๆ เราบวชมาแล้วเป็นคนะสงฆ์ คณะสงฆ์ ถ้ามีครูบาอาจารย์ที่ดี
งามไง ร่วมโพธิ์ร่วมไทร

เราเกิดมาใต้ร่มโพธิ์ร่วมไทรของพระพุทธศาสนา เกิดในประเทศอันสมควร เมืองไทย
เมืองไทยเป็นเมืองหลวงของพระพุทธศาสนา แล้วถ้าเมืองหลวงของพระพุทธศาสนา แล้วแก่น
ของมันอยู่ไหนล่ะ

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านบุกเบิกของท่านมา ท่านทำของท่านมา ความเชื่อก็เป็นความ
เชื่อ ความเชื่อก็มีทั่วๆ ไปไป แต่เวลาความจริงๆ ขึ้นมา เสียงระบือลือลั่น

หลวงตาพระมหาบัวท่านพูดเอง เวลาท่านได้ยินชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณของหลวงปู่มั่น
ตั้งแต่ตอนท่านเป็นเด็กๆ ท่านเป็นเด็กๆ เด็กน้อยก็ได้ยินเสียงร่ำลือของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ร่ำ
ลือมาแล้ว เวลาเติบโตขึ้นมา มาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระไปศึกษาก่อนจนจบมหา จมมหาแล้ว
จะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา แล้วถ้ามันไม่มีล่ะ เคว้งเลย ถ้ามันไม่จริงล่ะ ทั้งๆ ที่ก็ศึกษาจนจบเป็น
มหานะ แล้วถ้ามันไม่มีล่ะ แล้วถ้ามันไม่จริงล่ะ แล้วเอาใครยืนยันล่ะ

ตรงเข้าไปหาหลวงปู่มั่นเลย เวลาตรงเข้าไปหาหลวงปู่มั่น ให้หลวงปู่มั่นยืนยันไง

ยืนยันที่ไหน

เวลาท่านออกประพฤติปฏิบัติครั้งแรก ที่จักราชพรรษาแรก เวลาเป็นสมาธิแล้วมันเสื่อม
หมดไง เวลามันเสื่อมหมด มันทุกข์มันยาก มันเร่าร้อนขนาดไหน เวลาไปหาหลวงปู่มั่นไง นี่ไง ไป
หาครูบาอาจารย์ที่ดีงาม ท่านคุ้มครองดูแลไง

มหา จิตมันเสื่อมไปแล้วนะ มันเหมือนเด็กๆ ใจ ทุกสรรพสิ่งในโลกนี้มันต้องมีอาหารของ
มัน อาหาร ๔ ในวิภวัญ กวฬิงการอาหาร ผัสสาหาร มโนสังญะเจตนาหาร วิญญานาหาร อาหาร ๔
นี่ไง สิ่งที่มีชีวิตมันต้องมีอาหารของมัน เราเกิดในวิภวัญ เราเกิดในภพชาติใด จะกินอาหาร
อย่างไร อยู่อย่างไร ดำรงชีวิตอย่างไร

สัมมาสมาธิฯ มันมีสติมีปัญญาขึ้นมา มันถึงเป็นสมาธิของมันได้ แล้วเวลาสมาธิมันเสื่อมไปๆ เห็นไหม เด็กน้อย เด็กน้อยมันต้องการอาหารของมัน ถ้ามันต้องการอาหารของมัน เราไม่ต้องไปตามมัน

เวลาจิตมันเสื่อมแล้วก็วิ่งหาจิต วิ่งหาสมาธิ เติลิดเปิดเปิงไปเลย สมาธิอยู่ไหนๆ วิ่งหาสมาธิไฉน หาไม่เจอ ยิ่งหา ยิ่งทุกข์ ยิ่งหา ยิ่งตรากตรำ

นั่งลง หลวงปู่มันท่านบอกไว้ ไม่ต้องวิ่งไปหามัน เตรียมอาหารของมันไว้ พุทโธๆๆ นี่ อาหารของมัน ถึงเวลาแล้วมันต้องย้อนกลับมา

สิ่งมีชีวิต จิตเวลามันเสื่อมไป มันเสื่อมเพราะอะไร เพราะสิ่งๆ หน้า สมาธิก็อยู่กับเรา แล้วหายสาบสูญหมดเลย แล้วเวลาเห็น เราก็เห็นสมาธิ เราก็รู้จักสมาธิ เราได้แต่เสวยใจ นี่ไง สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มีใจ แล้วเวลามันเสวยแล้วเวลามันคลายออก เวลามันเสื่อมไปแล้วใจ ก็สิ่งๆ หน้าอยู่นี่ไฉน

ซึ่งๆ หน้าตั้งแต่มันมา ซึ่งๆ หน้าของมันดำรงอยู่ แล้วซึ่งๆ หน้าของมันเสื่อมไป แล้วซึ่งๆ หน้าทำอะไรต่อไปไฉน

หลวงปู่มันบอกว่า ไม่ต้องวิ่งไปหามัน วิ่งไปหามันส่งออกใจ ยิ่งทุกข์ยิ่งร้อน ยิ่งเดือดยิ่งร้อน ยิ่งวิ่งตามมันไป ยิ่งเดือดยิ่งร้อนยิ่งแสวงหา ยิ่งเดือดยิ่งร้อนยิ่งพยายามไฉน นั่งลง เข้าทางจงกรม เคนจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

เวลาพุทโธๆ ออกแทบแตก เพราะมันเติลิดเปิดเปิงไฉน เวลามันกลับมา เออ! มันก็กลับมาจริงๆ เวลากลับมาจริงๆ แล้ว มันฝังใจไฉน เวลาเสื่อม มันเสื่อมไปต่อหน้าต่อตา

เวลามันเจริญแล้วเสื่อมๆ ท่านพูดเอง ในพระไตรปิฎกก็มีไฉน เวลาพระที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาจิตมันเจริญแล้วเสื่อมๆ สุดท้ายแล้ว ถ้าเสื่อมคราวนี้ต้องตาย ถูมิดโกนเลย เวลาเสื่อม เชือดคอเลย เวลาเชือดคอ สติสัมปชัญญะมันกลับมาหมดไฉน พิจารณาถึงโลहित พิจารณาถึงบาดแผล เป็นพระอรหันต์ไปเลย นี่เจริญแล้วมันเสื่อมไฉน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเสื่อม คราวนี้ต้องตาย คำว่า “ต้องตาย” มันตั้งสติ เห็นไหม ซึ่งๆ หน้า
ต่อหน้าต่อตา เขามันให้ได้

ต่อหน้าต่อตา บารมีอ่อน สติปัญญาอ่อนแอ ทำสิ่งใดแล้วเหลวไหล แล้วจะเอาความจริง
มาจากไหนล่ะ

ถ้าความจริงของมัน สติ มหาสตินั้นนะ เวลามันสติปัญญานะ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ
บุคคลคนที่ ๑ คนที่ ๒ นะ เวลาคนที่ ๓ คนที่ ๔ มหาสติขึ้นมา แล้วคนที่ ๔ เป็นสติอัตโนมัติ เวลาสติ
อัตโนมัติ มันอัตโนมัติอย่างไร

สติคำเดียวนั้นแหละ

นี่ไง แล้วมันเป็นปัญญาล่ะ

ปัญญา มหาปัญญา แล้วปัญญาอัตโนมัติๆ

อย่างเรา เกลมเลนนะ อัตโนมัติ อัตโนมัติแบบว่าต่อหน้าต่อตาก็คือไม่รู้ ไม่รู้อะไรเป็นอะไร
เวลามันมาสัมผัสทั้งหมดทั้งนั้นนะ มันพลุกเอง เป็นไปเองโดยที่ไม่ชำนาญในวิธี ไม่ชำนาญในการ
ประพฤติปฏิบัติไง

ถ้ามันไม่ชำนาญในการประพฤติปฏิบัติ เราถอดแบบ ถอดออกมา แล้วมาพิจารณาของ
เรา แล้วเก็บประกอบด้วยความเพียรของเรา ถ้ามันเก็บประกอบด้วยความเพียรของเรา เราฝึกหัด
ปฏิบัติของเราขึ้นมาให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

มันเป็นนามธรรมๆ ทั้งนั้นนะ จิตนี้เป็นนามธรรม แล้วนามธรรม ก็คิดว่ามันเป็นนามธรรม
ใครๆ ก็จะไม่เท่าทันเราไง เราจะพลิกแพลงอย่างไรก็ได้เป็นเรื่องของเราไง

ไร้สาระ

เวลาพระสารีบุตรเป็นพระอรหันต์ที่ถ้าเขาวิชฌณู เวลาหลานของพระสารีบุตรจะมาต่อ
ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเอาตระกูลของพระสารีบุตรมาบวชเป็นพระอรหันต์
หมดเลย จะมาต่อว่าๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็รู้อยู่แล้ว เขาจะต่อว่าแต่เขาไม่กล้า ด้วยอำนาจวาสนา
บารมีไง เขาก็ว่าไปหมด หนักก็ไม่ได้ นื่ก็ไม่ได้

“ถ้าเธอไม่พอใจสิ่งต่างๆ เธอต้องไม่พอใจอารมณ์ของเธอด้วย เพราะอารมณ์ของเธอก็
เป็นวัตถุอันหนึ่ง”

เป็นวัตถุอันหนึ่ง เห็นไหม สมาธิ เป็นวัตถุอันหนึ่งเพราะอะไร นี่ไง เพราะอะไร เพราะองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ชันธ ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ รูปเป็นอย่างไร
สมบุรณ์แบบเป็นอารมณ์ เป็นอย่างไร

อารมณ์นี่คือรูป ชาติรู้คือพุทธะ อารมณ์คือสิ่งที่ถูกรู้

แล้วถูกรู้ขึ้นมา ก็เลยบอกว่า อ้อ! นี่ไง จิต อารมณ์เป็นอย่างนี้ๆ

ไร้สาระ

สำหรับผู้ทีภาวนาเป็นนะ ต่อหน้าต่อตา รู้ เพราะเคยทำได้ ถอดได้ ถอดอารมณ์ความรู้สึก
ถอดมรรค ๘ ถอดได้เลย ถอดออกมา ถ้ามั่นถอดของมันได้ นี่ไง อารมณ์ของเธอก็เป็นวัตถุ
อันหนึ่งนะ

ถ้าเธอไม่พอใจใดๆ เธอก็ต้องไม่พอใจอารมณ์ของเธอด้วย

นี่เธอไม่พอใจคนอื่นหมดเลย แต่อารมณ์ชอบ ความโกรธ ความเกลียด ชอบ ของฉันนะ
ไม่มีใครรู้ได้ไง

ไม่รู้อย่างไร มันรู้ชัดเจน ชัดเจนแบบผู้รู้ ต่อหน้าต่อตาเขา รู้ วิชา วิชา กับอวิชา อวิชา
ชาปจฺจยา สงฺขารฯ สงฺขารปจฺจยา วิญญฺาณํ ๖ ปัจจฺยาการของอวิชา ถ้ามั่นวิชาละ วิชา มัน
เท่าทัน มันหยุด มันพลิกมันแพลง มันสามารถถอดได้หมดเลย เวลาถอดได้ ถอดก็คือถอด แล้ว
กิเลสมันอยู่ไหนละ ถอดแล้วก็เลสมันตายตรงไหนละ กิเลสมันหลุดไปอย่างไรละ นี่มันชัดมันเจน
ของมัน เห็นไหม

ผู้รู้กับผู้ไม่รู้มันแตกต่างกัน

ตอนนี้เรามีวิชาค้นหาความทะยานอยากสมบูรณ์แบบทั้งสิ้น เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นการยืนยันว่าเราเกิดจากอริชา จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันมีอริชา มีความไม่รู้ เผลอเกิด ๆ เกิดแล้ว เกิดมันรอเกิด เกิดตลอด แต่ที่มันเกิดแล้วตาย ตายเพราะมันหมดอายุขัย เวลามันตายมันก็ตายโดยธรรมชาติ ตายโดยข้อเท็จจริงนั้นแหละ แต่ไม่ได้เท่าทัน ไม่ได้ถอดจิต ไม่ได้พิจารณาสิ่งใดเลย มันจะไปรู้อย่างไร มันจะไปชำระอย่างไร

ถ้ามันรู้ มันถอด ถ้าพิจารณาไปแล้วนะ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สิลัพพตปราคาส สักกายทิฏฐิ ทิฏฐิความเห็นผิดในกาย สิลัพพตปราคาส ไม่ลุ่มไม่คล้ำอีกแล้ว มันชัดมันเจนของมัน วิจิกิจฉาจะมาจากไหน อีก ๗ ชาติ มันรู้ได้อย่างไร

พระโสดาบันเกิดอีก ๗ ชาติ ในพระไตรปิฎกยืนยัน ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติยืนยัน

ไอ้ฉันไม่มีอะไรเลย ไม่มีอะไรเลยใจ ต่อหน้าไม่รู้อะไรเลย

ผู้รู้เขาเศร้า ผู้รู้ใจ เขารู้เห็น

นี่ใจ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สิลัพพตปราคาส เกิดอย่างมากอีก ๗ ชาติ นางวิสาขาเป็นพระโสดาบันแล้วตายไป อีก ๗ ชาติ

พระอานนท์เป็นพระโสดาบัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน พระโสดาบันนะ คร่ำครวญร้องไห้ อยากให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เป็นขวัณฺหุขวัณฺตา อยู่เป็นขวัณฺโงใจของเราตลอดไป

อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ เราก็เอาเฉพาะของเราไปเท่านั้น ธรรมและวินัยที่เราตรัสไว้แล้วจะเป็นศาสดาของพวกเขาเอง อีก ๓ เดือนข้างหน้าเธอจะได้เป็นพระอรหันต์ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเธอจะได้เป็นพระอรหันต์

นี่ผู้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน

พระโสดาบันแล้วประพฤติปฏิบัติต่อเนื่องไป จากอีก ๗ ชาติ สกิทาคามี อนาคามี ไม่เกิดบนพรหมอีกแล้ว ไม่เกิดตั้งแต่กามภพ ถ้าไปเกิด ไปเกิดในพรหมของพระอนาคามี แล้วไม่เวียนกลับมา สุดท้ายแล้วนะ ก็จะสำเร็จเป็นพระอรหันต์ไปในข้างหน้านั่น

แต่เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เขารู้เขาเห็นของเขา เขาแก้ไขของเขา เขาถอด ถอด ถอด ออกมาหมดเลย

ถ้าเธอไม่พอใจสิ่งต่างๆ เธอต้องไม่พอใจอารมณ์ของเธอด้วย

อารมณ์ของเธอนั้นมันประกอบด้วยอวิชชา ประกอบไปด้วยกิเลสต้นหาความทะยานอยาก เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป เป็นที่อยู่ที่อาศัยไป เป็นที่อยู่ที่อาศัย เป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรคุ้มครองหัวใจของตนไป ให้สร้างอำนาจวาสนาบารมีต่อเนื่องไป

ถ้าได้สร้างอำนาจวาสนาบารมีต่อเนื่องไป สร้างคุณงามความดีไป พระโพธิสัตว์ๆ ใจ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย แต่ถ้าจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา พระอรหันต์ แสยกกับ สร้างคุณงามความดีมาแสยกกับ จิตใจมันเข้มแข็ง นี่ไง มันมีสมณธรรมฐาน มีฐานที่ตั้งแห่งการงาน มันควรมีคุณค่าในการที่เราจะฝึกหัดปฏิบัติของเรา

ต่อหน้า ทำความสงบของใจเข้ามา แล้วถ้ามันรู้มันเห็นของมันไง สติปัฏฐาน ๔ ถ้ารู้ตามความเป็นจริงใจ ถ้ามันเห็นกิเลสของมัน มันจะพิจารณาของมัน จะแยกแยะของมันไปไง เวลามันปล่อยวางๆ ชั่วคราวๆ ตึงคปหานไป เวลามันสมุจเฉท กิเลสขาด นิโรธดับหมด

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ นี่ฝ่ายสมุทัย ฝ่ายกิเลส

ดับทุกข์ นิโรธ ด้วยมรรค ๘ ฝ่ายธรรม

กิเลสกับธรรม โลกกับธรรม

โลกคือเรื่องของโลกเราไง เห็นไหม เวลาประพฤติปฏิบัติ ทุกข์ควรกำหนด จะไปฆ่าทุกข์ จะไปทำลายทุกข์ ทุกข์เกือบตาย สิ่งที่จะทำลายทุกข์ นั่นเงาทั้งนั้นนะ เพราะมันไม่พอใจ มันบิดเบี้ยวไปแล้วมันถึงได้ทุกข์

แล้วทุกข์มันเกิดจากอะไร

ทุกข์มันเกิดจากสมุทัย เกิดจากกิเลส

แล้วกิเลสมันอยู่ที่ไหน

อยู่กับเรา ต่อหน้าต่อตา เกิดมาพร้อม อยู่ร่วมกัน แล้วจะตายกันตลอดไป แล้วก็หมุนไปอย่างนี้ หมุนไปอยู่อย่างนี้ตลอดเวลา แล้วเมื่อไหร่จะจบสิ้นไป

มีอำนาจวาสนาได้เกิดเป็นมนุษย์ เห็นภัยในวัฏสงสาร มีสิทธิเสรีภาพ มันเป็นสิทธิของมนุษย์แหละ เสียสละจากฆราวาสมาเป็นพระ บวชเป็นพระอยู่ในร่มโพธิ์ร่มไทรของศากยบุตรพุทธานุส บุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ธรรมและวินัยเป็นศาสดา

บิณฑบาตเลี้ยงชีพ ได้จากอำนาจวาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีอยู่มีกิน มีการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ด้วยบุญกุศล ด้วยอยู่ร่วมโพธิ์ร่มไทรของพระพุทธานุส แล้วเวลาจะมาประพฤติปฏิบัติเอาตามความเป็นจริงของเรา ปฏิบัติให้มันเกิดขึ้นมาจากหัวใจของตน

ต่อหน้าไม่รู้อะไรเลย ต่อหน้าต่อตา กิเลสมันบิณฑบาตมันพลี้อยู่ที่นี่ แล้วก็โง่ๆ เช่ๆ ให้มันเขก ให้มันโขก ให้มันสับ มันสับอยู่อย่างนี้ สับยาอยู่ต่อหน้าต่อตา ยังลอยหน้าลอยตานะ

เศร้า

ถ้ามันเป็นจริงๆ มันปัจเจกตั้ง สันติปฏิริโก มันกังวาน สะเทือนโลกธาตุ หัวใจนี้สั่นไหวหมดเลย มันกระเทือนหมดเลย เวลามันละแต่ละครั้ง โลกธาตุนี้ไหว โลกธาตุนี้สั่นคลอน

ผู้ปฏิบัติจริงนะ ถ้ามันเป็นจริงๆ

ถ้ามันไม่จริง ต่อหน้าก็ไม่รู้ นอนอยู่กับมันก็ไม่รู้ กอดมันไว้ก็ไม่รู้ มันซัดคอ มันเหยียบย่ำทำลายก็ไม่รู้ ยังลอยหน้าลอยตานะ “บรรลุธรรม ธรรมมันมีอยู่โดยดั้งเดิม ธรรมะเป็นธรรมชาติ”

ธรรมชาติสิทธิของใครละ กิเลสก็เป็นธรรมชาติ เวียนว่ายตายเกิดมันก็เป็นธรรมชาติ เป็นธรรมชาติของโลกเขาไป

แต่ธรรมเหนือโลก

สติธรรม ยับยั้งอารมณ์ความรู้สึกของตนให้ได้ ทำความสงบของใจเข้ามา จิตมันสงบ ระวังเข้ามา มันเห็นตัวตนของตน

ธรรมโสดใจ เจ็บไข้ได้ป่วยมันต้องมีารักษาไป แล้วรักษาก็หาที่ไหน คึกขามานั่น ฉลากยาทั้งนั้นนะ ตำรายา ตำรายาที่เข้ามาที่ใจ แล้วจะไปแสวงหาสติทั่วโลก ๓ โลกธาตุไม่มี สติมันอยู่ที่ใจ แต่เราพลั้งเผลอ เราปล่อยปละละเลย เราไม่ได้ฟื้นฟูมันขึ้นมา

ถ้ามันฟื้นฟูขึ้นมา มันก็ฟื้นฟูขึ้นมาจากใจของเราแหละ ถ้ามันฟื้นฟูขึ้นมาจากใจของเรา มันอยู่กับเรา อยู่กับการฝึกหัด อยู่กับการประพฤติปฏิบัติ

พระอรหันต์ไง สติวินัยๆ สติวินัยคือมันรอบคอบ มันไม่มีเจตนาทำความชั่วใดๆ ทั้งสิ้น พระอรหันต์นะ แต่พระอรหันต์ยังล้ม พระอรหันต์ยังป่วยนะ

พระพุทธเจ้าไง หมอชีวกโกมารภัจจ์เป็นหมอประจำพระองค์ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เจ็บป่วยนะ หมอชีวกเป็นผู้รักษาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลามันล้มลุกคลุกคลาน นี่เพราะมันเป็นเรื่องผลของวิภูฏะไป

สร้างอำนาจสนามบารมีมามากน้อยขนาดไหน เจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา คนที่เจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาเพราะอะไร เพราะเขาเคยทำ เคยสร้างกันมาอย่างนั้น คนที่ไม่เคยมีโรคไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วยเลย เวลาเขาตั้งแต่เกิดจนตาย ตายไปด้วยนอนหลับไปเลย นั่นเขาก็สร้างของเขามา เอตทัคคะ ๘๐ องค์ไง นี่เวลามันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาไป

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ดีมันเกิดมาจากไหน สมามันเกิดจากไหน

สิ่งที่เป็นทฤษฎีเป็นภาคปริยัติ ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา ไม่เคยลบหลู่ ไม่เคยตีตนไปก่อนไข้ แล้วไม่เคยตีตนว่าเสมอมนะ ไม่มี ใครยกตัวเองเสมอพระพุทธเจ้านั่นเลวทราม เป็นไปไม่ได้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด สาวกสาวกะ ผู้ได้ยินได้ฟังแล้วลงใจ น้อมใจลงเชื่อ นั่นนะवासนา

ฟังแล้วไม่เชื่อ ฟังแล้วคัดค้าน ฟังแล้วว่าฉันยิ่งใหญ่

ต่อหน้า ต่อหน้านะ กิเลสมันสับหัวแล้วแหละ กิเลสมันย่ำยีแล้วละ ยังไม่รู้ตัวนะ ยังลอยหน้าลอยตานั้น ผู้รู้เขาเห็นแล้วเขาเศร้า

ผู้รู้ นายพราน นายพรานที่เขาเคยล่าสัตว์อยู่ในป่าในเขา เขารู้ไง เขารู้ถึงพิษภัยของมันไง เพราะเขาคลุกคลีอยู่กับมัน

ไอ้เราไม่เคย เข้าป่าไปแล้ว ไอ้โฮ! มันเป็นทัศนียภาพ มันเป็นธรรมชาติ มันเป็นที่รื่นเริง

มันจะตาย มันยัง 모르ตัวว่ามันจะตาย

ซึ่งๆ หน้า ต่อหน้าต่อตา ถ้ามันอวิชชาพญามาร

ฝึกหัด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ปราบปรามมาหมดแล้ว เวลาเจ้าวัฏจักร “เจ้าชายสิทธัตถะจะพ่นมือเราไปๆ”

นางตณหา นางอรดี พญามารคือพ่อ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ลูกสาวของมัน ๓ คน แล้วมันยังมีลูกมีหลานอีกมากมายมหาศาล แล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราไม่รู้ไม่เห็นอะไรมันเลยหรือ เราทำอะไรไม่เป็นขึ้นเป็นอันเคยใช่ไหม แล้วถ้าไม่เป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา มันจะปฏิบัติเป็นบุคคล ๔ คู่ได้อย่างไร

บุคคล ๔ คู่ สักกายทิฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส คู่ที่ ๑

กามราคะ ปฏิฆะอ่อนลง คู่ที่ ๒

กามราคะ ปฏิฆะขาดไป คู่ที่ ๓

รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา มั่นขาดไป สังโยชน์ ๑๐ ขาดจากหัวใจนั้นไป
ตายหมด กิเลสตายหมดเลย

ไม่มีเลยหรือ แล้วถ้ามี มีเป็นอย่างไร

ถ้ามันไม่มี กิเลสมันก็ไม่สะทกสะท้านเลยไง กิเลสมันก็ไม่มีสิ่งใดยุบยอบไปจากใจของเรา
เลยไง เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา อะไรเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา

ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านปฏิบัติมาสมบูรณ์แบบแล้ว นี่สิ่งที่
สมบูรณ์แบบในยุคขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กึ่งพุทธกาล หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น
ท่านปฏิบัติของท่านขึ้นมา มันเป็นกึ่งพุทธกาล ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งไง เจริญอีกหนหนึ่ง มีผู้
ที่ปฏิบัติจริง เห็นจริง รู้จริง แล้วความจริงก็คือความจริงวันยังค่ำไง ความจริงอยู่ที่ไหนก็คือความ
จริงไง

ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตาย ใ้คนที่พูดความจริงตายเกลี้ยงเลย

ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตายนะ คนพูดความจริงตายหมด

แต่ความจริงมันอยู่กับความจริงอยู่อย่างนั้นนะ ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา

กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง มันก็เจริญขึ้นมาจากผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตามความ
เป็นจริง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านมาแล้ว แล้วเวลาท่านทำขึ้นมา ธรรมทายาทๆ ไร
ศาสนทายาท

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกว่า หลวงปู่มั่นเป็นโรงงานผลิตพระอรหันต์

ท่านมีอำนาจวาสนาบารมี เห็นไหม คนเป็นครู ถ้าครูที่ดีงาม ลูกศิษย์ลูกหาออกมาจะเป็น
ลูกศิษย์ที่ดีงาม มีทางวิชาการ มีมารยาท มีคุณงามความดี ถ้าครูที่เป็นครูโดยแท้จริง

ครูที่เป็นครูโดยจิตวิญญาณ ครูเขาไปเยี่ยมเยียนถึงบ้าน ไปดูไปแลลูกศิษย์ลูกหา มาโรงเรียนมีข่าวกลางวันกินหรือไม่มีข่าวกลางวันกิน โอ้! มันเป็นทุกข์เป็นร้อนไปกับลูกศิษย์ลูกหา ใจ

สิ่งที่มีครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำเป็นแบบอย่าง ท่านเสียสละ มาก เพราะอะไร เพราะว่าถ้าเป็นพระอรหันต์แล้วมันจบใจ มันจบเพราะมันไม่มีกิเลส ไม่มีอาบัติ ไม่มีใดๆ ทั้งสิ้น แต่ท่านก็ยังทำตัวเป็นแบบอย่างเพื่อเป็นที่ศึกษา เป็นที่ดั่งามให้สาวกสาวกะ ให้ ลูกศิษย์ลูกหาได้เห็นใจว่ามันเป็นอย่างไรรู้

ได้รู้ได้เห็น แล้วได้ฝึกหัด ได้พยายามขวนขวายของเรา ให้จิตใจเราพัฒนาขึ้นมา ให้มันเป็นความจริงขึ้นมา แล้วเป็นความจริงแล้ว บัณฑิตตั้ง สันติภูมิ

สมาธิ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แล้วเวลาสมถกรรมฐานยกขึ้นสู่วิปัสสนา เวลามันเห็น กิเลสมันชัดเจนใจ มันเห็นกิเลส เหมือนเจ้าหน้าทีเลย จับผู้ร้าย รู้เลยว่าคนคนนี้เป็นคนทำผิด แต่ ยังไม่ได้ตัวมันมา ถ้าวันไหนได้ตัวมันมา จับมาสอบสวน สอบสวนคือขึ้นศาล

ถ้าไม่ได้ตัวมันมา ตัดสินลับหลังนะ ตัดสินลับหลังผู้ทำความผิด ก็เชิญเลย มันก็ สะดวกสบายของมันใจ นี่ถ้าไม่เห็นกิเลสมันเป็นอย่างนั้น

ถ้ามันเห็นกิเลส สอบสวนคือวิปัสสนา เวลาเป็นจริงๆ เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน จิตสงบแล้ว จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นจิตเป็นมรรค

สิ่งที่เรายังไม่รู้ไม่เห็น เพราะจิตเราสงบไม่ได้ ใจสงบไม่ได้ เวลาสงบเข้ามามันแบบว่า ซึ้งๆ หน้า กิเลสซึ้งๆ หน้า มันก็บอกว่า รู้เท่าๆ

รู้เท่ามันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ มันรู้เท่าอารมณ์ อารมณ์ความรู้สึกนี้ อารมณ์ที่มันเคย เป็น สันดานหยาบนี้ แล้วสติปัญญามันเท่า นี่สติปัญญามันยังมีความรู้สึกได้ขนาดนี้ว่าหลงว่า บรรลุมรรค

แต่ถ้าเป็นความจริง เรามีความจริง ถ้าปัญญาอบรมสมาธิเป็นอย่างนี้ เป็นอย่างนี้เพราะอะไร เป็นอย่างนี้เพราะมันไม่มีเหตุมีผล เป็นอย่างนี้มันยังไม่มีบุคคล ๔ คู่ มันยังไม่มีสิ่งจะเป็นความจริงขึ้นมา

ถ้ามันเป็นสิ่งจะเป็นความจริงขึ้นมา แล้วให้ใครมายืนยัน

ยืนยันด้วยสันติภูมิโกใจ

ยืนยันใจ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สองพันห้าร้อยปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมายืนยันกับหลวงปู่มั่นได้อย่างไร หลวงปู่มั่นถึงกลางพระพุทธรูปศาสนา สองพันกว่าปี มันยืนยันตรงไหน

แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเป็นจริงขึ้นมา หลวงปู่มั่นบอกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอนุโมทนาเลย

อนุโมทนาทำไม

อนุโมทนาเพราะว่ามันเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรใจ มันจะเป็นให้ศาสนาสืบต่อไปแล้วศาสนาที่มันจะแวววาว มันแวววาวที่หลักเกณฑ์นี้ใจ หลักเกณฑ์ หลักใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นที่ท่านทำความเป็นจริง มันจะโดนกระแสวิกขันธ์ผัดกระหน่ำขนาดไหน ไร่สาระ มันอยู่ข้างนอกนุ่นนะ ตินินนิตามันอยู่ข้างนอกนุ่น ใจฉันมันอยู่ที่นี่ วิหารธรรม วิหารธรรมมันอยู่ที่นี่ ไฉ้กระแสนแรงที่มันโหมกระหน่ำมันอยู่นุ่น ท่านไม่สนเลย ไม่อยู่ในสายตา

แต่เพื่อประโยชน์กับศาสนา เพื่อยืนยันการประพฤติปฏิบัติสำหรับผู้ที่มีอำนาจวาสนา ผู้ที่มีอำนาจวาสนา เราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราอยากมีครูบาอาจารย์เป็นแบบอย่าง เราอยากมีครูบาอาจารย์เป็นผู้ที่ยืนยัน ยืนยันถึงความจริงอันนี้ ความจริงที่เป็นจริงอยู่แล้วนี่

ถ้าความจริงที่เป็นจริงอยู่แล้ว ไม่มีครูบาอาจารย์ มันก็ยืนยันในหัวใจของเรา เพราะมันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิโก แต่เพื่อประโยชน์กับสังคม เพื่อประโยชน์กับโลก โลกจะได้ว่าสิ่งนั้นเป็นจริง สิ่งนั้นเป็นที่เคารพบูชา

อกาลิโก ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม อกาลิโก ไม่ว่างเว้น ไม่มีช่องว่าง ไม่มีสิ่งที่จะขาดแคลน เป็นไปไม่ได้

แต่โลกเป็นอย่างไรละ โลกมันสลับปลับ โลกมันพลิกแพลง แล้วเวลาพลิกแพลงขึ้นมาะ ในการประชาสัมพันธ์เขาพลิกแพลงได้ โอ้โฮ! มหัศจรรย์ แล้วเชื่อได้คนเดียว เพราะต่อหน้า พอมาทบทวนเข้า อ้าว! อีกแล้ว อีกแล้ว

แต่ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาะ ตรวจสอบสวนหาไหน สิ่งทีกิเลสมันตายคือมันไม่มี มันก็คือไม่มี กิเลสไม่ได้โดนแตะต้อง กิเลสไม่โดนแตะต้อง ซึ่งๆ หน้า ต่อหน้า ไม่รู้ไม่เห็น แล้วนอนอยู่ด้วยกัน กินอยู่ด้วยกัน ขับถ่ายอยู่ด้วยกัน

อริชา จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้มองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้ผ่องใส จิตเดิมแท้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส

อริชา จิตเดิมแท้ ปฏิสนธิจิต วิญญานปฏิสนธิไม่ใช่วิญญานในขันธ

วิญญานในขันธคืออารมณ์ นี่ไง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ วิญญานในขันธ ๕ วิญญานในขันธรับรู้อารมณ์ สื่อสารด้วยภาษาสมมุติ โดยสัญญาตญาณของมนุษย์

ปฏิสนธิวิญญาน จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส นั้นเวลาจิตมันสงบแล้วมันจะเข้าไปสู่จิตของตน จิตตภาวนา ภาวนามยปัญญามันเกิดที่นั่น ไม่ใช่เกิดจากอารมณ์ อารมณ์ที่มันทุกข์มันยาก

คนเราเกิดมาโดย กุศล อกุศล อกุศล อกุศล โดยอำนาจวาสนาของตน บางคนเกิดมาตรากตรำ มีแต่ความทุกข์ความยากมาตลอดเวลา เวลาที่มีความสุขความพอใจเล็กน้อย บรรลุมรรค

ธรรมอะไรของมึงวะ ซึ่งๆ หน้าไม่รู้อะไรเลย ซึ่งๆ หน้า ต่อหน้า ต่อหน้าตัวเอง ต่อหน้าต่อตา

เวลาหลับตาลืมตาไป ต้องลืมตามันถึงจะรู้จริง เป็นจริง หลับตามันจะไม่เห็นนะ

ไม่ใช่ ไม่มี

ความจริงคือจักขุญาณ จักขุญาณ จิตที่ลืมนตา จักขุญาณ แต่เราไม่มีใจ เรามีขันธ ๕ วิญญาณในขันธ ๕ ผ่านจากตา หู จมูก ลิ้น กาย ลิ้นได้สัมผัสรส กายสัมผัสเย็นร้อนอ่อนแข็ง ความสัมผัสๆ ใจ โดยอายตนะกระทบใจ นี่ใจ อายตนะนิพพาน

อายตนะมันเป็นนิพพานได้ด้วยหรือ อายตนะนิพพาน ตา หู จมูก ลิ้น กายมันเป็นนิพพาน ได้ เฮอะ!

แต่มีผู้ที่ไม่พระไตรปิฎกไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า นิพพานมันคืออะไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ นี่ใจ ธรรมชาติ พ้นจากทุกข์ ท่านบอกว่า มันก็มีอายตนะที่กระทบ มันเท่าทันแล้วมันก็ไม่เข้าไปถึงจิต

อายตนะ ใจนี่ก็เลยอายตนะนิพพาน โอ้ย! ถ้าอายตนะนิพพาน เราก็ตัดหู ตัดตานี้เนาะ ศัลยกรรมมันได้หมดเลย จะเอาตาสวยๆ อายตนะนิพพานใจ

เวลามันไม่มีครูมีอาจารย์เป็นอย่างนั้นนะ

ถ้ามันมีครูมีอาจารย์ เห็นไหม ที่เราหว่านโพธิ์ร่มไทร ที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านคอย คุ่มครองดูแลอยู่ นี่ ถ้ามันเห็นผิดรู้ผิดใจ

นี่ใจ ปัญญาอบรมสมาธิใจ พอเท่าทันอารมณ์ โอ้ย! บรรลุธรรม

เหมือนกัน เหมือนกับอายตนะนิพพาน นิพพานหลับตาลืมตา

คนตาบอด คนตาดี คนตาใส คนตาเอียง สายตาสั้น สายตาวาว มันไปหาจักษุแพทย์ นั่น จักษุแพทย์เขาแก้ไขได้ พระยังทำไม่ได้เลย

แต่ปัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม จักขุญาณเกิดขึ้น สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นเป็น ธรรมดา สิ่งทั้งหลายทั้งปวงไม่มีอะไร ต้องดับไปเป็นธรรมดา ไม่มีสิ่งใดคงที่อยู่กับโลกนี้ โลกนี้ไม่

มีสิ่งใดยั่งยืน โลกนี้แปรสภาพตลอด แต่เราไม่รู้ไม่เห็น เรารู้ทางวิชาการ เรารู้โดยการศึกษา แต่เราไม่รู้เห็นเกิดดับในใจขณะนั้น เกิดดับในขณะที่เป็นอริยทรัพย์ เป็นสัจจะเป็นความจริง

ซึ่งๆ หน้า ต่อหน้าต่อตา กิเลสตายซึ่งๆ หน้า เห็นชัดๆ ยถาภูตัง รู้ว่ากิเลสตาย แล้วยังพิสูจน์ตรวจสอบ กิเลสตายอย่างไร ตายจากหัวใจไปขนาดไหน มันชัดเจนขนาดนั้น มันถึงเป็น พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรี요

อยู่ที่มีอำนาจวาสนาของคนมากน้อยขนาดไหน ถ้าอำนาจวาสนาของคนมีอำนาจวาสนาปฏิบัติไป ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมเป็นสัจจะเป็นความจริงกับหัวใจดวงนั้น เอวัง